

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21003 - Anàlisi de Dades Experimentals
Grup	Grup 1, 1S, GFIS
Guia docent	C
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	21003 - Anàlisi de Dades Experimentals
Crèdits	2.4 presencials (60 hores) 3.6 no presencials (90 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S, GFIS(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Antonio Amengual Colom antoni.amengual@uib.es	13:00h	13:30h	Dilluns	24/09/2012	25/01/2013	F-208
	14:30h	15:30h	Dimecres	01/09/2012	31/07/2013	MASTER: concertar cita en msl.gestio@uib.es //// ALTRES: edif. Mateu Orfila, despatx F-305
Francesca Garcias Gomila dfsfgg8@uib.cat						
Ángel López Jiménez	No hi ha sessions definides					

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Física	Formació bàsica	Primer curs	Grau

Contextualització

Anàlisi de Dades Experimentals és una assignatura de formació bàsica del grau de Física que desenvolupa continguts i competències de la matèria *Tècniques experimentals*. S'imparteix en el primer semestre de primer curs.

L'alumnat aprendrà a determinar cada un dels tipus d'errors que inevitablement es produeixen en les mesures experimentals i la incertesa en les magnituds calculades a partir d'aquestes. Aprendrà a usar les distribucions estadístiques més comunes i a fer el tractament estadístic de les dades que es generen en els experiments. També aprendrà a realitzar ajusts per regressió dels paràmetres d'un model a les dades obtingudes.

En el desenvolupament de l'assignatura s'usaran programes informàtics que simulen la realització d'experiments. L'alumnat també aprendrà a usar fulls de càlcul i podrà aplicar coneixements de programació adquirits a l'assignatura *Física Assistida per Ordinador*.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21003 - Anàlisi de Dades Experimentals
Grup	Grup 1, 1S, GFIS
Guia docent	C
Idioma	Català

Les competències adquirides amb aquesta assignatura han de servir especialment per treballar els resultats obtinguts en les assignatures obligatòries *Laboratori de Física General* (segon semestre de primer curs), *Física Experimental I* (segon semestre de segon curs) i *Física Experimental II* (segon semestre de tercer curs).

Requisits

Competències

Amb el grau de Física s'han d'adquirir unes competències genèriques (identificades com a bàsiques (B) o transversals (T)) i unes competències específiques (E). En aquesta assignatura es treballen les competències indicades a continuació.

Les competències estan identificades amb la lletra del tipus seguida d'un número que correspon a la seva posició a la llista de totes les competències de la titulació publicada a la memòria de verificació del pla d'estudis.

Específiques

1. Saber comparar críticament els resultats d'un càlcul basat en un model físic amb els d'experiments o observacions (E5)..
2. Haver-se familiaritzat amb els models experimentals més importants, a més de ser capaços de realitzar experiments de forma independent, així com de descriure, analitzar i avaluar críticament les dades experimentals (E9)..
3. Saber realitzar, i en alguns casos planificar, un experiment o una investigació, i saber redactar un informe sobre l'experiment. Saber usar els mètodes d'anàlisi de dades apropiats i avaluar l'error en les mesures i els resultats. Saber relacionar les conclusions de l'experiment o de la investigació amb les teories físiques pertinents (E10)..
4. Desenvolupar l'habilitat de treballar independentment, usar la seva iniciativa i organitzar-se per complir els terminis de lliurament. Guanyar experiència en el treball en grup i ser capaç d'interaccionar constructivament (E11)..

Genèriques

1. Capacitat d'anàlisi i síntesi (T1)..
2. Capacitat d'organitzar i planificar (T4)..

Continguts

Continguts temàtics

Tema 1. Els errors experimentals i l'efecte en les magnituds calculades.

S'introdueix el concepte d'error experimental, es donen les regles de tractament dels errors, s'estudia la representació gràfica de dades amb barres d'error i s'aprèn a determinar la incertesa de les magnituds calculades a partir de dades experimentals.

Tema 2. Tractament estadístic dels errors.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21003 - Anàlisi de Dades Experimentals
Grup	Grup 1, 1S, GFIS
Guia docent	C
Idioma	Català

S'introdueixen els mètodes d'anàlisi estadística que permeten avaluar les incerteses aleatòries i distingir-les de les incerteses de caràcter sistemàtic. Es defineixen els conceptes bàsics d'estadística i se'n dona la justificació teòrica. S'introdueixen criteris per identificar mesures errònies i saber quan aplicar pesos en les mesures independents d'una magnitud per calcular la mitjana.

Tema 3. Ajust per mínims quadrats.

S'estudien les relacions entre les mesures simultànies de dues magnituds. S'introdueix el mètode de mínims quadrats per ajustar dades a una recta o a un polinomi, i s'estimen les incerteses relacionades amb aquests ajustos. Les sèries temporals són tractades com a cas particular.

Tema 4. Covariància i correlació.

Es defineixen i apliquen els conceptes de covariància i correlació en l'anàlisi de dades experimentals.

Tema 5. Distribucions binomial, normal i de Poisson.

Es descriuen les distribucions esmentades i algunes de les seves aplicacions en física.

Tema 6. Tests d'hipòtesis i test Khi-quadrat.

S'introdueix la metodologia de prova d'hipòtesis estadístiques per comprovar si les assumpcions que es fan sobre determinats paràmetres són significatives estadísticament o no.

Metodologia docent

Els continguts teòrics d' *Anàlisi de Dades Experimentals* s'exposaran en classes presencials per temes. L'alumnat fixarà els coneixements lligats a les competències mitjançant les classes presencials, l'estudi personal de la teoria i el treball pràctic de resolució de problemes. Els problemes proposats per a cada tema es resoldran aplicant la teoria (definicions, teoremes, demostracions...) i, si escau, emprant eines informàtiques de càlcul numèric o simbòlic. L'alumnat treballarà els problemes personalment o en seminaris tutelats, segons s'indiqui en cada cas. L'alumnat començarà a desenvolupar les competències del mòdul en cadascuna de les modalitats de feina.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Teoria	Grup gran (G)	Adquisició i compressió dels coneixement de mètodes i tècniques matemàtiques de l'assignatura, a un nivell que permeti relacionar-ho amb l'anàlisi de dades experimentals i la resolució de problemes de manera eficient, completa i correcta. Classes magistrals.
Classes pràctiques	Classes de problemes	Grup mitjà (M)	Desenvolupar la competència d'aplicar els coneixements teòrics, saber fer demostracions i resoldre problemes i exercicis. Generar dades virtualment o utilitzar dades d'experiments reals i fer-ne l'anàlisi fins a la generació de l'informe. Resolució a la pissarra de problemes típics per part del professorat i treball de l'alumnat dins l'aula.
Classes pràctiques	Realització de pràctiques	Grup mitjà (M)	Desenvolupar la competència d'aplicar els coneixements teòrics de manera autònoma i la d'organitzar i planificar la feina.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21003 - Anàlisi de Dades Experimentals
Grup	Grup 1, 1S, GFIS
Guia docent	C
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Tutories ECTS	Tutoria en grup	Grup mitjà (M)	Desenvolupar la competència d'aplicar els coneixements teòrics, saber fer demostracions i resoldre problemes i exercicis de manera autònoma. Resolució d'exercicis i problemes per part de l'alumnat a l'aula.
Avaluació	Proves escrites	Grup gran (G)	Avaluació dels coneixements adquirits i les capacitats treballades durant el curs.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Elaboració de treballs	Consolidar l'aprenentatge dels conceptes treballats en les classes teòriques i pràctiques.
Estudi i treball autònom individual	Estudi	Consolidar l'aprenentatge dels conceptes treballats en les classes teòriques i pràctiques.
Estudi i treball autònom individual	Resolució de problemes	Consolidar l'aprenentatge dels conceptes treballats en les classes teòriques i pràctiques.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		60	2.4	40
Classes teòriques	Teoria	30	1.2	20
Classes pràctiques	Classes de problemes	12	0.48	8
Classes pràctiques	Realització de pràctiques	5	0.2	3.33
Tutories ECTS	Tutoria en grup	10	0.4	6.67
Avaluació	Proves escrites	3	0.12	2
Activitats de treball no presencial		90	3.6	60
Estudi i treball autònom individual	Elaboració de treballs	5	0.2	3.33
Estudi i treball autònom individual	Estudi	45	1.8	30
Estudi i treball autònom individual	Resolució de problemes	40	1.6	26.67
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21003 - Anàlisi de Dades Experimentals
Grup	Grup 1, IS, GFIS
Guia docent	C
Idioma	Català

si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà usant:

- * Un informe sobre una anàlisi de dades proposada (pes: 15%).
- * Exercicis resolts individualment, alguns en classes de tutoria i altres fora de l'aula (pes: 30%).
- * Una prova escrita realitzada durant el curs (pes: 20%).
- * Una prova global en acabar el semestre (pes: 35%).

Cada una d'aquestes activitats es puntuarà sobre 10 punts i per superar l'assignatura s'haurà d'obtenir una qualificació mínima de 4 punts per a cada una.

La qualificació final es calcularà ponderant amb el pes indicat la puntuació obtinguda en cada activitat (zero si la feina no s'ha fet o no s'ha presentat) i serà Suspens (4) quan la qualificació ponderada sigui igual o superior a 4 punts però no s'hagi obtingut una qualificació mínima de 4 punts de cada una de les activitats.

Si alguna de les tres primeres activitats no s'ha realitzat o no s'ha obtingut una qualificació mínima de 4 punts, es podrà recuperar al final del semestre, cada una amb la qualificació màxima de 8 punts sobre 10, de la manera següent:

- * S'haurà de lliurar un altre informe en la data de la prova global.
- * S'hauran de lliurar en la data de la prova global uns exercicis proposats.
- * Es realitzarà una prova de recuperació específica el mateix dia de la prova global.

Si en acabar el semestre, alguna de les tres primeres activitats no s'ha realitzat o no s'ha obtingut una qualificació mínima de 4 punts, es podrà recuperar al setembre, cada una amb una qualificació màxima de 7 punts sobre 10, de la mateixa manera que es podia recuperar al final del semestre.

En el mes de setembre es podrà recuperar la prova global.

Realització de pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (Recuperable)
Descripció	Desenvolupar la competència d'aplicar els coneixements teòrics de manera autònoma i la d'organitzar i planificar la feina.
Criteris d'avaluació	Un informe sobre una anàlisi de dades proposada.

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Tutoria en grup

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Altres procediments (Recuperable)
Descripció	Desenvolupar la competència d'aplicar els coneixements teòrics, saber fer demostracions i resoldre problemes i exercicis de manera autònoma. Resolució d'exercicis i problemes per part de l'alumnat a l'aula.
Criteris d'avaluació	Exercicis resolts individualment, alguns en classes de tutoria i altres fora de l'aula.

Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21003 - Anàlisi de Dades Experimentals
Grup	Grup 1, 1S, GFIS
Guia docent	C
Idioma	Català

Proves escrites

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Avaluació dels coneixements adquirits i les capacitats treballades durant el curs.
Criteris d'avaluació	Una prova escrita realitzada durant el curs (pes: 20%) i una altra global en acabar el semestre (35%).

Percentatge de la qualificació final: 55% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- * *An introduction to error analysis. The study of uncertainties in physical measurements*, John R. Taylor. University Science Books
- * *Prácticas virtuales de física básica*, Antoni Amengual. Edicions UIB.

Bibliografia complementària

Altres recursos

- * Llistes d'exercicis

